



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 632/2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], miesto podnikania [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Divkom, advokátska kancelária JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r. o., Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 162/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. marca 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], miesto podnikania [REDAKOVANÉ]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 162/2010.

Zo sťažnosti vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu 23. júla 2010 sa sťažovateľ domáhal určenia, že je výlučným oprávneným užívateľom sporných lesných pozemkov, keďže mal disponovať nájomnými zmluvami uzavretými s vlastníkmi týchto pozemkov. Podľa sťažovateľa okresný súd v tejto veci aj napriek sťažnosti podanej predsedovi okresného súdu, ktorý ju vyhodnotil ako dôvodnú, postupuje so zbytočnými a neodôvodnenými prietahmi, čím sa predlžuje stav jeho právnej neistoty a oddaľuje sa právoplatné skončenie sporu.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného tiež uviedol:

«... dňa 21. mája 2013 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu na OS ZA - Sťažnosť na prietahy v konaní 2 C 162/2010, v ktorej sťažnosti žiadal predsedu OS ZA, aby preveril postup vo veci 2 C 162/2010, nakoľko po tom, ako bola vec prvostupňového súdu uznesením Krajského súdu v Žiline 13 Co 113/2012 zo dňa 31.07. 2012 zrušená, od tohto času prvostupňový súd vo veci nekoná. K Sťažnosti na prietahy v konaní 2 C 162/2010 sa dňa 25.07.2013 vyjadril predseda OS ZA ██████████, ktorý vo vyjadrení k sťažnosti na prietahy v konaní okrem iného uviedol... „Po prešetrení všetkých skutočností konštatujem, že sťažnosť je dôvodná. Zo súdneho spisu vyplýva, že sudca bol v posudzovanom období t. j. od návratu spisového materiálu z Krajského súdu v Žiline tunajšiemu súdu dňa 06.09. 2012 do určenia termínu pojednávania, nečinný, teda jeho činnosť možno vyhodnotiť ako neefektívnu“...

Sťažovateľ považuje rovnako za potrebné poukázať na skutočnosť, že dňa 12.09.2013 sa na OS ZA konalo hlavné pojednávanie, na ktorého konci vyhlásil sudca Uznesenie, že: „Súd konanie prerušuje do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde

Žilina pod sp. zn. 17 C/286/2010. Uznesenie bolo vyhlásené, odôvodnené a bolo dané ponaučenie o opravnom prostriedku“. Napriek uvedenému vyššie, sťažovateľovi nebolo do dnešného dňa vyššie označené Uznesenie doručené a predmetné Uznesenie sudca OS ZA nevypracoval v zákonom stanovenej lehote, čím bolo opätovne porušené právo sťažovateľa priznané mu čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.»

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné právo sťažovateľa na to, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním Okresného súdu Žilina sp. zn.: 2 C 162/2010 porušené bolo.

2/ Spôsobením zbytočných prieťahov konaním Okresného súdu Žilina v konaní 2 C 162/2010 vzniklo sťažovateľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000 Eur z dôvodu vzniku majetkovej ujmy, nakoľko rozsah a spôsob zásahu do základných práv a slobôd sťažovateľa Okresným súdom Žilina bol mimoriadne závažný, keďže počas tohto obdobia sťažovateľ nemohol hospodáriť na lesných pozemkoch aj napriek platne uzavretému nájomnému vzťahu.

3/ Okresný súd Žilina je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet advokátskej kancelárie JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., ... do 15 dni odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 162/2010.

Zo súvisiaceho súdneho spisu vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 C 162/2010 ústavný súd zistil takýto priebeh sťažovateľom namietaného konania.

Dňa 23. júla 2010 bola okresnému súdu doručená žaloba sťažovateľa, ktorou sa domáhal, aby okresný súd určil, že je výlučným užívateľom dotknutých lesných pozemkov, keďže disponoval nájomnými zmluvami uzavretými s vlastníkami týchto lesných pozemkov, na základe ktorých ich mohol obhospodarovať do 31. decembra 2015, avšak ich užívanie mal žalovaný v 2. rade (Slovenská republika, Obvodný lesný úrad v Žiline) pririeknuť žalovanému v 1. rade (████████████████████), a to bez toho, aby žalovaný v 1. rade predložil platne uzavreté nájomné zmluvy s vlastníkami predmetných lesných pozemkov, pričom sťažovateľ súčasne žiadal, aby pomery medzi spornými stranami boli dočasne upravené predbežným opatrením (okresný súd pridelil veci sp. zn. 19 Cb 210/2010).

Opatrením predsedu okresného súdu z 27. júla 2010 došlo k zmene zápisu predmetnej veci z registra „Cb“ do registra „C“ pod novú sp. zn. 2 C 162/2010, pričom následne uznesením zo 16. augusta 2010 okresný súd uložil sťažovateľovi pod hrozbou „odmietnutia podania“, aby odstránil jeho nedostatky spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení návrhu na vydanie predbežného opatrenia a jeho petitu. Sťažovateľ odstránil okresným súdom mu vytýkané nedostatky návrhu na vydanie predbežného opatrenia 25. augusta 2010 a 30. augusta 2010 okresný súd vyhovel jeho návrhu a uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovaným v 1. a 2. rade zdržať sa obhospodarovania dotknutých lesných pozemkov. Dňa 16. septembra 2010 bolo okresnému súdu doručené odvolanie žalovaného v 2. rade proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia, ktoré okresný súd 17. septembra 2010 zaslal na vyjadrenie právneho zástupcovi sťažovateľa. Okresnému súdu bolo 20. septembra 2010 doručené aj odvolanie žalovaného v 1. rade proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia, ktoré okresný súd zaslal obratom na vyjadrenie právneho zástupcovi sťažovateľa a tiež žalovanému v 2. rade. Právny zástupca sťažovateľa sa vyjadril k odvolaniam žalovaných v 1. a 2. rade 28. septembra 2010 a 13. októbra 2010 bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na odvolacie konanie, ktorý uznesením sp. zn. 9 Co 352/2010 z 28. októbra 2010 potvrdil uznesenie okresného súdu o predbežnom opatrení a 22. novembra 2010 bol spis vrátený späť okresnému súdu.

Okresný súd uznesením zo 7. decembra 2010 uložil žalovanému v 1. rade zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, ktorý žalovaný v 1. rade zaplatil 30. decembra 2010 a uznesením zo 16. februára 2011 okresný súd zastavil konanie proti žalovanému v 2. rade z dôvodu nedostatku jeho právnej subjektivity. Dňa 23. februára 2011 právny zástupca sťažovateľa podal odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania a 2. marca 2011 žalovaný v 1. rade vzniesol námietku zaujatosti proti zákonnému sudcovi okresného súdu, ktorému uznesením z 10. marca 2011 okresný súd uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanú námietku zaujatosti, následne 17. marca 2011 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti a súčasne žalovaný v 1. rade zaplatil súdny poplatok za námietku zaujatosti. Krajský súd 21. apríla 2011 pod sp. zn. 7 NcC 8/2011 vrátil spis späť okresnému súdu bez rozhodnutia o námietke zaujatosti kvôli jeho

predčasnému predloženiu z dôvodu, že zákonný sudca okresného súdu sa nedostatočne vyjadril k proti nemu uplatnenej námietke zaujatosti. Následne 21. júna 2011 po doplnení vyjadrenia zákonného sudcu okresného súdu bol spis opätovne predložený krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti, ktorý uznesením sp. zn. 7 NcC 19/2011 z 29. júna 2011 rozhodol, že sudca okresného súdu nie je vylúčený z prerokovania a rozhodnutia veci, a 28. júla 2011 bol spis vrátený späť okresnému súdu.

Dňa 18. augusta 2011 sa zákonný sudca okresného súdu vyjadril, že nevyhovie odvolaniu sťažovateľa podanému 23. februára 2011 proti uzneseniu zo 16. februára 2011, ktoré vydal vyšší súdny úradník, a preto bol 27. septembra 2011 spis predložený krajskému súdu na odvolacie konanie, ktorý uznesením sp. zn. 6 Co 321/2011 z 29. septembra 2011 vyhovel odvolaniu sťažovateľa a zrušil uznesenie okresného súdu zo 16. februára 2011 o zastavení konania proti žalovanému v 2. rade a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom spis bol vrátený okresnému súdu 2. novembra 2011. Okresný súd 15. novembra 2011 nariadil pojednávanie na 16. január 2012, na ktorom právny zástupca žalovaného v 1. rade predložil rozhodnutie majoritných vlastníkov sporných pozemkov z 1. januára 2011 o tom, že obhospodarovanie sporných pozemkov bolo schválené pre obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], pričom po vypočutí účastníkov a ich právnych zástupcov bolo pojednávanie odročené na 27. február 2012 s tým, že účastníci predložia listinné dôkazy, na ktoré sa odvolávali, a tiež budú vyžiadané súvisiace súdne spisy.

V zmysle záverov z pojednávania sa právny zástupca sťažovateľa 17. februára 2012 vyjadril k sporu a predložil listinné dôkazy a 22. februára 2012 okresný súd pripojil súvisiaci spis tamojšieho súdu sp. zn. 17 C 286/2010, 23. februára 2012 právny zástupca žalovaného v 1. rade predložil listinné dôkazy a 24. februára 2012 okresný súd pripojil súvisiaci spis tamojšieho okresného súdu sp. zn. 6 C 26/2011. Dňa 27. februára 2012 okresný súd zrušil pojednávanie, ktoré bolo nariadené na tento deň z dôvodu „PN zákonného sudcu“, súčasne bol zo spisu vylúčený pripojený spis sp. zn. 6 C 26/2011 a 29. februára 2012 zas okresný súd vylúčil zo spisu pripojený spis sp. zn. 17 C 286/2010. Okresný súd 8. marca 2012 nariadil pojednávanie na 12. apríl 2012, pričom 5. apríla 2012 okresný súd opäť pripojil súvisiaci spis tamojšieho okresného súdu sp. zn. 6 C 26/2011 a 10. apríla 2012 pripojil súvisiaci spis tamojšieho súdu sp. zn. 17 C 286/2010.

Dňa 11. apríla 2012 sa právny zástupca žalovaného v 1. rade vyjadril k sporu a 12. apríla 2012 sa konalo pojednávanie, na ktorom po vypočutí účastníkov konania a ich právnych zástupcov okresný súd vyhlásil uznesenie, ktorým konanie zastavil, súčasne okresný súd od spisu odpojil pripojené súvisiace spisy. Proti uzneseniu o zastavení konania podal sťažovateľ 14. júna 2012 odvolanie a 25. júna 2012 okresný súd uznesením uložil sťažovateľovi zaplatiť súdny poplatok za odvolanie, súčasne zaslal odvolanie sťažovateľa na vyjadrenie žalovaným v 1. a 2. rade. Sťažovateľ zaplatil súdny poplatok 4. júla 2012 a 20. júla 2012 bol spis predložený krajskému súdu, ktorý uznesením sp. zn. 10 Co 113/2012 z 31. júla 2012 zrušil uznesenie okresného súdu z dôvodu jeho neodôvodnenia (okresný súd neodôvodnil nedostatok svojej právomoci vo veci konať) a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Spis bol vrátený okresnému súdu 6. septembra 2012.

Okresný súd 5. júna 2013 nariadil pojednávanie na 12. september 2013, na ktorom po vypočutí účastníkov konania a ich právnych zástupcov vyhlásil okresný súd uznesenie o prerušení konania do právoplatného skončenia veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 17 C 286/2010. Sťažovateľ 8. júla 2014 podal odvolanie proti prerušujúcemu uzneseniu a 13. septembra 2014 bol spis predložený krajskému súdu, ktorý uznesením sp. zn. 5 Co 686/2014 z 23. septembra 2014 uznesenie okresného súdu o prerušení konania potvrdil. Spis bol vrátený okresnému súdu 29. septembra 2014.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 182/06).

Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06).

V súvislosti so sťažnosťou sťažovateľa ústavný súd v prvom rade poukazuje na svoju judikatúru (m. m. I. ÚS 162/03), podľa ktorej prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku možno považovať za prekážku konania. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v Občianskom súdnom poriadku, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, ako ani práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto nečinnosť všeobecného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní (m. m. II. ÚS 3/03, I. ÚS 65/03, I. ÚS 214/06).

Vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd svojím uznesením z 12. septembra 2013 konanie vedené pod sp. zn. 2 C 162/2010 prerušil, z objektívnych dôvodov nemohol po tomto prerušení konania vykonávať žiadne procesne relevantné úkony smerujúce k prerokovaniu a rozhodnutiu veci, a teda ani nemohol v tomto období porušiť sťažovateľom označené základné právo a práva zaručené v ústave, listine a dohovore, tak ako to tvrdí sťažovateľ vo svojej sťažnosti, ktorú podal v čase tohto prerušenia konania.

Pokiaľ ide o obdobie pred prerušením konania, ústavný súd v tomto období v skúmanom postupe okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 2 C 162/2010 po preskúmaní účelnosti a časovej postupnosti jeho procesných úkonov zistil iba jedno obdobie nečinnosti v trvaní takmer 9 mesiacov (od 6. septembra 2012, keď bol spis z krajského súdu vrátený späť okresnému súdu, do 5. júna 2013, keď okresný súd nariadil vo veci pojednávanie). Uvedené obdobie však svojou dĺžkou nevykazuje taký stupeň intenzity, že by mohlo mať za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01).

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), nevysloví porušenie práva zaručeného v tomto článku, ale s'ťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd s'ťažnosť s'ťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd však nad rámec poznamenáva, že ak by sa v napádanom postupe okresného súdu po prerušení konania opätovne vyskytovali priet'ahy v konaní, s'ťažovateľ má právo opätovne sa domáhať ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov novou s'ťažnosťou podanou ústavnému súdu.

Vzhľadom na to, že s'ťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobôd s'ťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou s'ťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2014